

De Stemming van 17 december 2017

Gestaag zien we kiezers afscheid nemen van de partij die ze op 15 maart hebben gestemd. Bij de PvdA en FVD geeft nog wel meer dan 90% aan nog steeds die partij te stemmen. Bij D66 is dat ruim 75%. Bij GroenLinks en de SP ligt dat op 70%. VVD en 50PLUS scoren daar weer ongeveer 5% onder. Bij kiezers van het CDA en de PVV is dit percentage onder de 60% gedaald. Per saldo stemt nu nog 65% van de kiezers de partij die ze 9 maanden geleden bij de verkiezingen hebben gestemd. Als men een andere partij kiest dan is het op rechts vooral FvD en op links vooral de PvdA.

Omdat Forum voor Democratie verder is gestegen en de PVV verder wegzakt, is vandaag FvD de PVV gepasseerd. FvD is nu qua omvang net zo groot als de PvdA en staat op de derde plaats. Zeven partijen staan dicht bij elkaar, op ruime afstand achter de VVD. Maar ook die partij zakt geleidelijk weg en verliest inmiddels 4 a 5 zetels aan FvD.

De wisseling van de wacht bij de SP heeft vooralsnog een klein positief effect. Het onderzoek dat we daar specifiek over hebben gedaan geeft ook aan dat de electorale potentie van de SP wat gegroeid is door de aangekondigde wisseling van de wacht.

Peiling Zetelverdeling

zetels	TK2017	10-12-2017	17-12-2017	Versch. t.o.v. vorige week	Versch met TK2017
VVD	33	26	25	-1	-8
D66	19	16	17	1	-2
Forum voor Democratie	2	14	15	1	13
PvdA	9	15	15		6
PVV	20	15	14	-1	-6
CDA	19	14	14		-5
GroenLinks	14	13	13		-1
SP	14	13	14	1	
Partij voor de Dieren	5	7	7		2
ChristenUnie	5	6	5	-1	
50PLUS	4	5	5		1
SGP	3	3	3		
DENK	3	3	3		
Totaal	150	150	150		
VVD+CDA+D66+ChristenUnie	76	62	61	-1	-15

Een leiderschapswisseling, zeker als die zonder ruzie geschiedt, heeft doorgaans, op een iets langer termijn, een positieve werking op de electorale potentie van een partij. De vragen die we gesteld hebben over de electorale positie van de SP, laten dat ook zien.

Inmiddels geeft 19% van de Nederlanders de SP een kans op een stem. Dat was twee weken geleden 16%. PvdA en GroenLinks lijken door de veranderingen bij de SP de grootste kans te hebben daar last van te krijgen. D66 en 50PLUS volgen daarachter.

Stemkans SP, na leiderswijziging

verticaal gepercentageerd	Allen	Stem nu op:								
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	SP	FvD	PVV	50PLUS
Ik was het al van plan te stemmen en dat blijft zo	9%	0%	0%	0%	0%	0%	79%	0%	0%	0%
De kans dat ik het ga stemmen wordt groter	9%	0%	1%	11%	15%	14%	16%	8%	6%	10%
De kans dat ik het ga stemmen wordt kleiner	2%	0%	4%	0%	1%	2%	5%	3%	3%	6%
Ik was niet van plan SP te stemmen en dat blijft zo	80%	100%	95%	89%	84%	84%	0%	89%	91%	84%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

In ons rapport van vorige week onder de titel "Gescheiden werelden", werd uitgebreid ingegaan op de twee verschillende werelden waar Nederlanders in verkeren. De groep, die zich zorgen maakte over hun financiële toekomst en vooral bedreigingen zien door de veranderingen in de wereld, heeft over veel zaken een volstrekt andere mening dan de overige Nederlanders. En de twee groepen kunnen zich niet inleven in elkaar. Ik vergeleek dat met Ajax- en Feyenoord supporters, die naar de wedstrijd Ajax-Feyenoord kijken. En als je dan zelf Ajaxsupporter bent, dan kan je je niet inleven in de Feyenoordsupporter en andersom.

Zowel het interessante rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau ("De Sociale Staat van Nederland 2017"), dat deze week uitkwam, als de inhoud van de ruime publiciteit, die daarover is geweest, vormt een prima illustratie van wat ik vorige week beweerde. Dit was bij uitstek de beschrijving van de wedstrijd Ajax-Feyenoord door Ajaxsupporters. In een speciale analyse zal ik daar op 27 december uitgebreid op ingaan. Maar aan de hand van drie vragen, die wij nu ook hebben gesteld, uit het onderzoek wil ik al een tip van de sluiters oplichten.

"Ons soort mensen" vinden dat er welvaart in Nederland heerst, heeft wel vertrouwen in de Tweede Kamer en vindt niet dat er teveel mensen van andere nationaliteit in Nederland wonen. En zijn verheugd, dat het onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau bevestigt, dat dit voor het overgrote deel van de Nederlanders geldt. Maar als naar de onderstaande uitsplitsing wordt gekeken, is er een andere groep Nederlanders, die er volledig anders over denkt

Enkele vragen uit SCP rapport naar kansrijk-index.

	Allen volgens rapport SCP	Geen zorgen, vooral kansen	Wel zorgen, vooral bedreigingen
Vindt dat op dit moment in NL welvaart heerst	74%	95%	36%
Heeft wel vertrouwen in Tweede Kamer	65%	84%	34%
Vindt dat er teveel mensen van andere nationaliteit in NL wonen	31%	14%	61%